

מאמר אדם כי יקריב – ה'תשמ"ה

מאת
כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ ויצא, וא"ו כסלו, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לזכות

החתן הת' צבי אלימלך הכהן והכלה מרת דובה שיחיו

ברכה

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

יום השלישי שהוכפל בו כי טוב

ט' כסלו ה'תשפ"ה

יום הולדת ויום ההילולא של כ"ק אדמו"ר האמצעי

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' חיים הכהן וזוגתו מרת דבורה שיחיו ברכה

שלוחי כ"ק אדמו"ר בדיסלדורף, גרמני

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת חנה רות שיחיו הלפרין

שלוחי כ"ק אדמו"ר במירון, ארה"ק

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' מנחם מענדל דובער הכהן וזוגתו מרת אסתר רבקה שיחיו ברכה

הרה"ת ר' דובער וזוגתו מרת רישה שיחיו וילנקין

הרה"ת ר' מרדכי דוד וזוגתו מרת מרים שיחיו הלפרין

הרה"ת ר' פינחס דוד הלוי שיחי סגל

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה.

הגיע מבית הכורך

תורת מנחם

ספר המאמרים תש"מ

*

הספר נשלח לבתי המנויים

כן ניתן להשיג את ספרי המאמרים:

תשי"א-תשל"ט

וכן את פ"ב כרכי תורת מנחם — התוועדויות

בחנויות הספרים המובחרות

ובחנויות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

www.lahak.org

או בטלפון: בארה"ב 718-604-2610; באה"ק 03-9606-018

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ ויצא, וא"ו כסלו הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה אדם כי יקריב גו', שנאמר בהתוועדות אור ליום ג', יו"ד כסלו ה'תשמ"ה (לפני ארבעים שנה) — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ג בחדש הגאולה, הוא חדש כסלו, ה'תשפ"ה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2024 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בודאי הכינו בעוד מועד תכנית לנצל ימי כסלו בכלל וי"ט כסלו וחנוכה ביחוד, ויהי רצון שינצלו ימים אלו במילואם לביסוסם ולהתפתחותם של המוסדות הקי'.

מ"ש אודות מר שמערלינג שי' – לפלא שכנראה אין ידוע להם שהנייל עומד בקישור לחב"ד מכו"כ שנים. והוא בירושת אבות, כי אביו ע"ה, כמדומה, מוויטעבסק ומחותן למשפחת הרב, וגר בפה ברוקלין איזה שנים, וחתנו – זה גיסו של מר שמערלינג שי' – דר גם עתה כאן.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינט, מזכיר

רשימות התלמידים שי' לכתותיהם – נתקבלו. ות"ח.

תוכן המאמר

אדם כי יקריב מן הבהמה – פעולת נפש האלקית (אדם) בנפש הבהמית (בהמה) שגם היא תהי' קרבן לה'. והדרך לזה: מן הבקר – פני שמאל, בחי' גבורה, כמארז"ל לעולם ירגיז כו'. ומן הצאן – התעוררות מדת הרחמים ע"י ההתבוננות במעמדו ומצבו כו'. ואם מן העוף – ששרשו מפני נשר, שהוא גם מדת הרחמים, אבל באופן שאין צורך בהתבוננות, אלא התעוררות הרחמים היא מצד העצם כו'.

הקשר עם פדה בשלום נפשי מקרב לי – שאע"פ שיש קרב (מלחמה) בין נפש האלקית (רוח האדם העולה למעלה) לנפש הבהמית (רוח הבהמה היורדת למטה), צריך לקרב את נה"ב עד רזא דא"ס, ובאופן של שלום, ע"י התורה, ובפרט פנימיות התורה.

מר שמערלינג: ברוך בענדיט, ציריך.

אביו ע"ה: מוה"ר לוי יצחק שמערלינג. נולד – חורף תרל"ז – בקאליסק, פלך וויטעבסק. בשנת תרס"ד – היגר לשווייץ, התיישב בציריך והתעסק משך שנים רבות בייצור ומכירת מאכלים כשרים. בקיץ תש"א – העתיק לברוקלין עם כמה מב"ב (לאחר שנשלחו להם ויות כניסה לארה"ב ע"י כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ*), ושם נפטר – ט' אייר תש"ה, ומ"כ בסמיכות לאהל הקי'.

ומחותן למשפחת הרב: ברשימת יחוס משפחתו מציין מוה"ר לוי יצחק הנ"ל אשר (אביו – מוה"ר ברוך בענדיט ע"ה – הוא "ממשפחת אדמו"ר דקאפוסט", ואילו) אמו – מרת חי' אסתר ע"ה – היא "ממשפחת צמח צדק", באשר הורי-זקני' היו מוהר"ר יוסף (בן הרה"צ ר' ישכר בער סג"ל קאבילניקער – המגיד מליובאוויטש) והרבנית מרת מאטליע – אחות מוהר"ר שלום שכנא, אבי כ"ק אדמו"ר הצמח צדק. וראה גם לעיל אגרת הקודמת. וחתנו .. גיסו של מר שמערלינג: מר אברהם שנאלל.

(* ראה גם תולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא ע' שפג.)

בס"ד. אור ליום ג', יו"ד כסלו, ה'תשמ"ה

(הנחה בלתי מוגה)

אדם כי יקריב מכם קרבן להוי' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן גו'.¹ ומבאר כ"ק אדמו"ר האמצעי במאמרו ד"ה זה (שכבר נסדר בדפוס, ובעזה"י ידפיסוהו בל"נ במשך המעל"ע דיו"ד כסלו²), שמ"ש אדם כי יקריב גו' מן הבהמה גו', קאי על ב' הבחי' זרע אדם וזרע בהמה (כלשון הכתוב³) שיש בכל אחד מישראל, שהם נפש האלקית שלו ונפש הבהמית שלו [ומעין ודוגמת החילוק בין אדם לבהמה בנוגע לנשמת איש ישראל עצמה, הוא החילוק בין המזל שבנשמה שלמעלה מן הגוף לחלק הנשמה שמתלבש בגוף]. ועז"נ אדם כי יקריב גו' מן הבהמה, שצ"ל ההשתדלות של האדם, נפש האלקית, להקריב קרבן מן הבהמה, מזרע בהמה שבאדם (שזהו מ"ש אדם כי יקריב מכם קרבן) שהיא נפש הבהמית, לפעול בה שגם היא תהי' קרבן לה'.

(ב) **וממשיך** בכתוב (שהקרבן מן הבהמה יכול להיות) מן הבקר ומן הצאן, פ"י בקר הוא בחי' פני שור אשר הוא מהשמאל⁴, שהוא בחי' גבורה. והענין הוא, כמארז"ל⁵: לעולם ירגיז אדם וכו', בבחי' רוגז ודינין על המנגד שהם הרצונות הזרים כו', והיינו, שביטול הרצונות של נפש הבהמית היורדת למטה לענינים גשמיים, נעשה עי"ז שלוקח מן הבקר, ממדת הבקר (שור), פני שור מהשמאל, שהו"ע ירגיז עליו כו', ועי"ז נעשה קרבן מן הבהמה כו'.

ועוד יש דרך בהקרכת הקרבן מן הבהמה — מן הצאן, דהנה ידוע שצאן מעוררים רחמים מחמת קול הבכי שלהם, שזוהי מדת יעקב (שהי' רועה צאן), שמדתו מדת הרחמים. והענין בזה, כמבואר בארוכה בתניא⁶ בפ"י מ"ש וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך, שרחל הוא כנסת ישראל מקור כל הנשמות, ויעקב שמדתו מדת הרחמים הוא

(4) יחזקאל א, י.

(5) ברכות ה, א.

(6) פמ"ה.

(7) ויצא כט, יא.

(1) ויקרא א, ב.

(2) י"ל בקונטרס בפ"ע — יו"ד כסלו שנה

זו (תשמ"ה). ואח"כ בספר מאמרי אדמו"ר

האמצעי ויקרא ח"א ע' יח ואילך.

(3) ירמ"י לא, כז.

ן

בי"ה, ה' כסלו תשי"ח
ברוקלין

הנהלת ישיבת תומכי תמימים ובי"ס למלאכה,
ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביהם מכי, כה' וכז' חשוך ג' כסלו עם המוסגר
בהם, ומתאים לבקשתם, הברקתי היום, וז"ל:

יבררו המדובר בין הרבי"ג ופסמן ובהמשך לזה יענו, בברכה

— חתימתי.

והני"ל מובן, שהרי המדובר עם מר פסמן שיי' באה"ק ת"ו, צ"ל בתור
המשך להמדובר עמו בעת היותו בפאריז, ואם שם הבטיח מה, הרי גם אז היו
כל אותן המניעות אודותן כותבים במכתבם. לאידך גיסא כיון שהם צריכים
לנהל המו"מ עמו על אתר, עליהם להביא גם את זה בחשבון.

במ"ש שאודיע להם שמות אנשים שעליהם להכניס בהנהלה, לפלא
הכתיבה בזה — לאחרי שכו"כ פעמים כתבתי, שאף שכפי שהם מתארים המצב
מוכרח שיצרפו מאני"ש להנהלת הישיבה, אבל עליהם למצוא אנשים מתאימים.
ומכמה טעמים צ"ל הסדר באופן כזה. וגם בהנוגע להרה"ג והרה"ח כו' הרי"א
שי' קרטיק הוא — בהמשך למה שהם הזמינוהו להכנס בהנהלה, וכמו שכתבו
לי מכבר, אלא שהני"ל נמנע מאיזה טעמים שיהיו, ובזה בא מכתבי אליו בענין
זה.

ן

מצילום האגרת. נדפסה ב"ימי תמימים" כרך ב ע' 325 ואילך. תשורה (הלפרין, תשס"ב).
הרב"ג: ה"ר בנימין גאָראָדעצקי, מנהל הלשכה האירופית לעזרת הפליטים וסידורם —
פאריז. — וראה גם אגרת ד' תמוז תשי"ז (נדפסה ב"ימי תמימים" שם ע' 309 ואילך).

ופסמן: מר שמואל, מנהל הדווינט באה"ק ת"ו.
מוכרח שיצרפו מאני"ש להנהלת הישיבה: ראה אגרת כ"ח אייר תשי"ז (נדפסה בתשורה —
חיתריק, תש"ס). ובכ"מ.

אבל עליהם למצוא אנשים מתאימים: ראה עד"ז אג"ק ח"ה אגרת א'רמו (ס"ג, ס"ה). חי"ב
אגרת ד'קלח (ס"ב). חי"ג אגרת ד'תרטו (ע' שנט). ובכ"מ.

הרי"א שי' קרטיק. . מכתבי אליו בענין זה: ראה (גם) אג"ק חט"ז אגרת ה'תתפב (במענה על
מכתבו של הנ"ל לרבינו מיי"ט מרחשון ה'תשח"י — "ימי תמימים" שם ע' 325; ושם בתחלתו:
"בשבוע העברה קבלתי מכתב מזוגתי ובתי יחיו שכוחים פרטי דברי כ"ק שליט"א אליהם,
ובתוכם מעניין רצונו של כ"ק שאכנס להנהלת ישיבת תו"ת בלוד כו").

ה

ב"ה. י"ט מני"א תשט"ו
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' בן ציון ש"י שד"ר

שלום וברכה!

מאשרים קבלת מכתבו מעשרה במני"א, בו כותב אודות מהות האנשים שנפגש אתם בציריך, ולפלא שאינו מזכיר את מר שמערלינג ש"י שהי' בכאן איזה פעמים והוא גם מחו' מבני משפחת שניאורסאהן ונודע מאז ג"כ כעסקן, כן אינו מזכיר אם ביקר גם בבאָזעל או לא, ובטח ימלא בהזדמנות הבאה.

אם יבקר בהאָלאַנד כדאי שיבקר אצל מר כהן ש"י בראָטערדאַם, כי אף שמצבו אינו מרשה להשתתפותו בממונו כו' אבל כדאי הוא לקירוב, נוסף על שאינו חס לטרחתו בגופו, ומובן שברשותו לומר שבקשתיו לבקר אצלו ולמסור פ"ש וגם לב"ב שיחיו.

בברכת הצלחה ולבשו"ט

מ. שניאורסאהן

מסיבה נתאחר השילוח ובנתיים נתקבלו מכתביו מיז' כד' כט' מני"א וא' אלול. וכנראה שעדיין לא עיין כדבעי בשיחת יט"כ תרס"ד ס"א (נדפס בתורת שלום). והשי"ת ימלא משאלות לבבו לטובה בגו"ר.

ה

מצילום האגרת. נדפסה ב"נלכה באורחותיו" ע' 138.

מוה' בן ציון ש"י שד"ר: שם טוב, לונדון. אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"ז אגרת י"קסה, ובהנסמן בהערות שם.

בציריך: ראה אגרת טו"ב סיון תשט"ו (נדפסה ב"נלכה באורחותיו" ע' 128 ואילך): "נהנית ממה שתהי' לו הזדמנות לבקר בציריך — שווייץ, שבוודאי ינצל הזדמנות זו כו". מר שמערלינג: ברוך בענדיט.

מחו' מבני משפחת שניאורסאהן: ראה גם לקמן אגרת הבאה, ובהנסמן שם.

מר כהן: אורי יהודא הכהן.

בשיחת יט"כ תרס"ד ט"א (נדפס בתורת שלום): ע' 39 ואילך (ושם) — ע"ד "בלבול העבודה כשמחשבים בשעת מעשה בעבודה אחרת", כבאג"ק ח"ח אגרת ב'תק"ט).

המעורר רחמים רבים עלי' וכו', וענין זה נעשה ע"י ההתבוננות במעמדו ומצבו כו', וגודל הרחמנות על נפשו האלקית, וגם על נפשו הבהמית, שלא זו בלבד שנמצאת בגופו, אלא היא נפשו ממש, דאף שחלק אלקה ממעל ממש היא נפשו האלקית דוקא⁸, הרי התלבשותה ופעולתה בפנימיות בגוף האדם היא ע"י נפשו הבהמית (ועד שענין זה נוגע גם להלכה בפועל⁹). וזהו מן הצאן, שע"י מדת הרחמים, שזהו"ע צאן יעקב, פועלים הקרבת הקרבן מן הבהמה כו'.

ג) וממשיך במאמר לבאר מ"ש לאח"ז¹⁰ ואם מן העוף גו', ששרש העופות הוא מפני נשר¹¹, והוא ג"כ בחי' מדת הרחמים, כידוע שהנשר הוא רחמני (כמבואר בכ"מ¹², וגם בפרש"י על התורה¹³). ומבאר המעלה והחידוש שבענין הרחמים שבעוף לגבי ענין הרחמים שבצאן, שזהו"ע רחמים גדולים ביותר באופן שאין צורך בהתבוננות כדי לבוא לידי רחמים. דהנה, יש אופן שסוכ"ס בא לידי רחמנות על הזולת, אבל כשביל זה זקוק הוא להתבוננות במעמדו ומצבו של הזולת בכל הפרטים שבחייו, והתבוננות זו מעוררת אותו להחליט ולגלות את מדת הרחמים שלו. אבל ישנה מדת הרחמים כפי שהוא בעוף, שמעופף למעלה מן הארץ¹⁴, שאינו זקוק להתבוננות כלל, אלא מצד העצם שלו עצמו, הנה מיד כשרואה את הזולת ה"ה מתעורר ברחמים, ורחמים רבים כו'. וזוהי המעלה בענין הרחמים כפי שקשור עם נשר שהוא רחמני לגבי ענין הרחמים כפי שקשור עם צאן.

ד) ויש לקשר כל זה גם עם מאמרי רבותינו נשיאינו¹⁵ (גם מאדמו"ר האמצעי¹⁶) בקשר לימי הגאולה, המתחילים בפסוק¹⁷ פדה בשלום נפשי מקרב לי גו'. דהנה, כל ענין הקרב (מלחמה) שישנו בעולם משתלשל (כמו כל הענינים שנשתלשלו מהן¹⁸) מענין הקרב שיש באדם (כמ"ש¹⁹ את העולם נתן בלבם), שזוהי המלחמה שבין נפש האלקית עם נפש הבהמית. והענין בזה, כפי שממשיך במאמר הנ"ל², שרוח האדם

(8) תניא רפ"ב.

(9) ראה — לדוגמא — תניא פל"ז (מז),

(10) ויקרא שם, יד. (11) יחזקאל שם. וראה אוה"ח אחרי יז,

(12) המשך תער"ב ח"ג ע' א'תמד. ובכ"מ.

(13) תהלים נה, יט. (14) ראה תשובה ח"א מט, א ואילך.

(15) הזקן הקצרים ע' רטו ואילך.

(16) שיערי תשובה ח"א מט, א ואילך.

(17) תהלים נה, יט.

(18) ראה תניא רפ"ג.

(19) עקב ב.

(13) יתרו יט, ד. האזינו לב, יא.

(14) ראה בראשית א, כ.

(15) ד"ה פדה בשלום במאמרי אדמו"ר

הזקן הקצרים ע' רטו ואילך.

(16) שיערי תשובה ח"א מט, א ואילך.

(17) תהלים נה, יט.

(18) ראה תניא רפ"ג.

(19) קהלת ג, יא.

העולה היא למעלה²⁰, שלכן, כל עניני נפש האלקית, האדם שבישראל, הם באופן של עלי' למעלה, שכל עסקה בעניני התורה ומצוותי' וכו', ואילו רוח הבהמה היורדת היא למטה²⁰, שנפש הבהמית יש לה רצונות ותאוות שקשורים עם מטה, רצונות ותאוות גשמיים. ולכן נעשה ביניהם ענין של קרב. ובזה צריכה להיות פעולת האדם, שאע"פ שישנו ענין של קרב, מ"מ, יפעל גם בנפש הבהמית (מן הבהמה) לקרב (קרב מלשון קירוב²¹) אותה, ועד לאופן של קירוב שנעשה ע"י קרבן, כמובא בכ"מ²² שרזא דקורבנא מקרב עד רזא דא"ס ב"ה, ובפשטות, שמביאים את הבהמה בקודש ומעלים אותה על המזבח באופן שמתבטלת ממציאותה כו'.

ועז"נ פדה גו' נפשי, שזוהי גם פדי' עבור האדם, דהיינו נפשו האלקית, וכפשטות הענין, שכאשר אדם כי יקריב גו' קרבן גו' מן הבהמה, הרי זו תועלת גם עבור האדם, כמבואר בספרים שמבארים ענין הקרבנות, החל מהרמב"ן²³ וכיו"ב, שמקריב הקרבן צריך לחשוב ולהתבונן שכל מה שעושים עם הקרבן הי' צריך להעשות בו, אלא שבחסדי ה' נחשבת הקרבת קרבן מן הבהמה בדוגמת מיעוט והקרבת חלבו ודמו²⁴, והיינו, שענין הקרבן פועל באדם גם ענין הפדי' כו'.

ועוד זאת, שענין זה הוא באופן דפדה בשלום גו' מקרב, היינו, שאע"פ שזהו ענין של קרב, הרי זה יכול להיות באופן של שלום, עי"ז שביחד עם עבודת התפלה ישנו גם ענין התורה²⁵, שניתנה לעשות שלום בעולם²⁶, היינו, שגם בעולם שבו יש צורך לכאורה בענין של קרב, יהי' פדה בשלום גו' מקרב לי, ובאופן דכי ברבים היו עמדי, כיון שגם הבהמה הולכת (גייט מיט) עמו, שגם אותה הוא מקריב כו', שכל זה נעשה באופן של שלום, ע"י התורה, ובפרט — בתורה עצמה — ע"י פנימיות התורה, ששם הו"ע השלום, דלית תמן לא קושיא ולא מחלוקת, כדאיתא בספר הזהר (ברע"מ²⁷) והובא ונתבאר באגה"ק לרבינו הזקן בספר תניא קדישא דילי²⁸.

(ה) **ועל** זה ישנו גם העזר של הקב"ה, ובאופן שהוי' לי בעוזרי²⁹ (כמובא במאמר³⁰), היינו, שישנם עוזרי, לשון רבים, שבכללות

ד

בי"ה, יז' מ"ח תשי"ט
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה' יונה שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מח' חשון, עם המצורף בו,

ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקי' של כ"ק מווי"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע, להמצטרך להם מתאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שיבשר טוב בכל אלו בטוב הנראה והנגלה.

אינו כותב פרטים עי"ד האשה ממשפחת שמערלינג תי'. ותקותי שבכל אופן נפגש עמה ומעוררה על עניני יהדות ומצות מתאים למצבה ומעמדה, ובפרט שמשפחת שמערלינג וסלאַגניס הרי שתיהן משתייכות למשפחת רבותינו נשיאינו. במ"ש אודות שידור תולדות חייו בראַדיאָ, צריך עיון — מפני הענינים במדינתו לפני — אם כדאי הדבר. ובפרט שלא תמיד אפשר להזהר בביטוי או בסיפור, ובפרט כשהענין נעשה ע"י אחרים, והתועלת שבהענין הרי מפקפקת.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

ד

מצילום האגרת. נדפסה בחוברת "עושה אידישקייט — תולדות הרה"ח ר' יונה איידלקאָפּף" (תשורה — פולטוראָק, תשע"ב) ע' 115 ואילך. תשורה (ברקוביץ, תשנ"ט; איידעלקאָפּף, תשס"ה).

מוה' יונה: איידלקאָפּף, כחב"ד. אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"א אגרת ז'תסתא, ובהנסמן בהערות שם.

משפחת שמערלינג וסלאַגניס .. משתייכות למשפחת רבותינו נשיאינו: הכוונה, כנראה, עי"ז שכ"כ מצאצאי מוה"ר שמעון שמערלינג — שעלה לאהקת"ו בהוראת כ"ק אדמו"ר האמצעי — נישאו שם לצאצאי כ"ק אדמו"ר הזקן (ולדוגמא: מוה"ר שניאור זלמן ב"ר יוסף יהודא ליב שמערלינג, שנישא לנכדת הרה"ק ר' משה — בנו של כ"ק אדמו"ר הזקן; מוה"ר יצחק דוב ב"ר חיים שמואל שמערלינג, ואחיינו מוה"ר יוסף מענדל ב"ר מנחם צבי שמערלינג, שנישאו לנכדות הרבנית מרת מנוחה רחל סלאַגניס — בתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי), ואילו מוה"ר יעקב כולי סלאַגניס נישא (כדלעיל) להרבנית מרת מנוחה רחל — בתו של כ"ק אדמו"ר האמצעי. וראה גם ע"פ הנסמן בערכם ב"מפתח שמות המשפחה" אשר בסוף ספר הצאצאים. שידור .. בראַדיאָ: אודות כללות שידוריו בראַדיאָ — ראה אגרות אליו בתאריכים: כ' מ"ח תשי"ח; כ"ז ניסן תשי"ח; ד' תמוז תשי"ח; י"ט טבת תשי"ט; י"א ניסן ה'תשי"ט; ו' אלול תשי"ט; ה' כסלו תש"כ (נדפסו ברובן בחוברת ותשורות הנ"ל).

(20) סה"מ תרנ"ט ע' קעב ואילך).

(21) רמב"ם סוף הלי' חנוכה.

(22) ח"ג קכד, ב.

(23) סכ"ז.

(24) תהלים קיח, ז.

(25) ס"ע כג.

(20) שם, כא.

(21) שערי תשובה שם (נו, א).

(22) ראה זהר ח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

(23) ויקרא א, ט.

(24) ראה ברכות יז, א.

(25) ראה המשך פדה בשלום תרנ"ט

זה, ולא עוד אלא, כפי הוראת תורת החסידות, בשמחה ובטוב לבב, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, ובפרט אלה שזכות אבותם מסייעתם.

בברכה לבשורות טובות בכל האמור.

ג

בי"ה, ד' טבת תשי"כ

ברוקלין

הווי"ח אי"א נוי"נ וכו' מוה' שניאור זלמן שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מנר השני,

מובן וגם פשוט, שכשיודפסו כתבי אביו ע"ה יושלחו לו איזה טופסים מזה, וכמדובר מאז.

ולשאלתו בהנוגע למנהגי חב"ד בשנת האבלות לי"ע ולי"ע וכו'

נדפסו איזה מהם בקונטרס ב' ניסן תשי"ח ויו"ד שבט ובי' ניסן תשי"ט.

בהנוגע לחנוכה ר"ח וכו' — בסוף קוני' ברוך שעשה נסים (ברוקלין תשי"א).

בכבוד וברכה.

כפי הוראת תורת החסידות, בשמחה ובטוב לבב: תבוא כח, מז. וראה תניא פכ"ו ואילך. ועוד. ואין לך דבר העומד בפני הרצון: ראה זח"ב קסב, ריש ע"ב. שזכות אבותם מסייעתם: אבות פ"ב מ"ב.

ג

מוה' שניאור זלמן: שמרלינג, ת"א. אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"ח אגרת יתרה, ובהנסמן בהערות שם.

כתבי אביו ע"ה: הכוונה, כנראה, לכיכלעך דא"ח שנשארו בעזבונו של אביו מוה"ר יוסף מענדל ע"ה, אשר לאחר פטירתו (ד' אדר תשט"ז) נשלחו לרבינו. וראה אג"ק ח"ג אגרת ד'שא. חט"ז אגרת וילד. חכ"א אגרת ח'קכו. תו"מ התועדויות חכ"א (תשי"ח ח"א) ס"ע 240 ואילך, ובהנסמן שם. סה"מ תרל"ז ח"א ע' שפג ואילך הערה 2. ע' שפג.

בשנת האבלות ל"ע ול"ע: אחרי אמו מרת סטערנא ריזא אסתר (בת הרמ"ד סלונים) ע"ה (נפטרה — ט"ו אייר תשי"ט).

בקונטרס ב' ניסן תשי"ח ויו"ד שבט ובי' ניסן תשי"ט: סה"מ תשי"ח ע' 146 ואילך. תשי"ט ע' 26.

74.

בסוף קוני' ברוך שעשה נסים (ברוקלין תשי"א): נעתק בספר המנהגים חב"ד ע' 71.

הו"ע התורה ומצוותי, ובפרטיות הו"ע התפלה שבמקום קרבנות תקנום³¹, ובפרטי פרטיות הו"ע הקרבנות ממש, כנ"ל שרזא דקורבנא מקרב עד רזא דא"ס, ועז"נ הוי' לי בעוזרי, שהקב"ה עוזר להם, שזהו ענין ירידת האש מן השמים כו'³². ועי"ז נעשה רב להושיע³³ (כמובא במאמר³⁰), להושיע את האדם מקריב הקרבן בכל חלקיו, הן חלק האדם שבו והן חלק הבהמה שבו כו'. וכפי שמסיים במאמר³⁴: וזהו ורב להושיע כו' וד"ל.

וכן תהי' לנו בקרוב במהרה בימינו ממש, שיבנה ביהמ"ק, ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו כמצות רצונך³⁵, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

35) תפלת מוסף. וראה תו"ח ר"פ ויחי (רלז, ג ואילך). המשך וככה תרל"ז פי"ז ואילך. ובכ"מ.

31) ראה ברכות כו, א"ב.

32) ראה יומא כא, ב.

33) ישעי' סג, א.

34) ס"ע כה.

הוספה

א

בי"ה. ז' תמוז תשט"ו
ברוקלין

הווי"ח איי"א נוי"נ כו' מוה"ר עזריאל שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מבדרי"ח הגאולה – גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, בו כותב ראשי פרקים מקורות ימי חייו ואשר קבל השפעה ברוח חב"ד ע"י הרה"ח המשפיע המפורסם אפרת ע"ה בחברון, ואח"כ הי' כמה שנים בשיקאגו וזכה לראות ולהיות ביחידות אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל.

והנה ידוע אשר זכרון ימי קדם כאלה מענינים של אור ומאור חקוקים בפנימיות לב ישראל לנצח, כי הרי כל עניני קדושה מתאחדים עם השי"ת שהוא למעלה מן הזמן ומן המקום, ואין על האדם אלא להוציאם מן הכח אל הפועל ומן ההעלם אל הגילוי בענינים שעליהם העולם גדול וגם העולם קטן זה האדם עומד – תורה, עבודה (תפלה במקום תמידים תקנוס) וגמ"ח (כללות כל המצות), ובפרט שכפי שכותב משתתף בשיעורים הנלמדים בבית כנסת חב"ד אשר במאה שערים ומתפלל שם.

בודאי ידועים לו שלשת השיעורים השווים לכל נפש מתקנת כ"ק מו"ח

א

מוה"ר עזריאל: ליברמן, ירושת"ו. זוגתו (מרת שרה רייזל בת מוה"ר יקותיאל זלמן הלוי חתן מוה"ר שניאור זלמן שמערלינג) – מצאצאי הרה"ק ר' משה בנו של כ"ק אדמו"ר הזקן. בין השנים תער"ב-עתר"ו – היגרו הוא וב"ב מאהקת"ו לארה"ב, והתיישבו בשיקאגו. בשנת תשי"ו חזר עם זוגתו לאהקת"ו, והתיישבו בירושת"ו.

הרה"ח המשפיע המפורסם אפרת ע"ה בחברון: אודות מוה"ר דובער אפרת ע"ה – מצאצאי כ"ק אדמו"ר האמצעי, ורבה של חברון בין השנים תרנ"ג-תרס"ב – ראה ספר הצאצאים ס"ע 204 ואילך. תולדות חב"ד בארץ הקודש פי"ד (ע' פג ואילך). ובכ"מ. בענינים שעליהם העולם .. עומד – תורה, עבודה .. וגמ"ח: אבות פ"א מ"ב.

העולם קטן זה האדם: תנחומא פקודי ג. ועוד.

(תפלה במקום תמידים תקנוס): ברכות כו, ב.

וגמ"ח (כללות כל המצות): ראה לקו"ת פ' ראה כג, ג. ובכ"מ.

שלשת השיעורים השווים לכל נפש: ראה אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח אגרת איתתך (ע' ל – נעתק ב"מעין הקדמה" של רבינו ללוה "היום יום"). ובכ"מ.

מכתב

אדמו"ר, בחומש תהלים ותניא, ושומר עליהם, וכן אומר הקאפיטל תהלים מתאים למספר שנותיו.

והשי"ת יברך אותו ואת זוגתו שיחיו באריכות ימים ושנים טובות, וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, טובות עם כל הפירושים. בברכה.

ב

בי"ה, כ"ד מני"א ה'תשי"ז
ברוקלין, נ.י.

הווי"ח איי"א נוי"נ ישראל מלך שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ה תמוז,

בעת רצון אזכיר את אלו שכותב אודותם על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמצטרך להם מתאים לתוכן כתבו.

וכיון שכמו שכותב שדור חמישי הוא לחסידי חב"ד הראשונים באה"ק ת"ו, תקותי שלמותר להדגיש מאמר רז"ל זרוק חוטרא לאוירא אעיקרא קאי, ולא המדרש עיקר אלא המעשה, הנהגה בחיים היום-יומיים מתאים להוראות ומסקנות תורת החסידות. וכיון שדורשים זה מכל או"א מאתנו, אף שחושך הגלות כפול ומכופל הוא, בודאי ניתנו מראש הכוחות המתאימים למלוי צווי

הקאפיטל תהלים מתאים למספר שנותיו: ראה אג"ק שם ח"י אגרת ג'שנה (ע' נג). וש"נ. וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, טובות עם כל הפירושים: ראה גם אג"ק ח"ז אגרת איתתקס. ב"טז. ב"נ. ח"ח אגרת בירסת. ב'שנד. ב'תריט. ח"י אגרת ג'דש. ג'שלו. ח"י אגרת ד'תקעא. ח"י"ח אגרת ו'תרסז.

ב

הווי"ח .. ישראל מלך: שמרלינג, רמת יצחק. אגרת נוספת אליו – אג"ק חכ"ח אגרת י'תתפט.

שדור חמישי הוא לחסידי חב"ד הראשונים באה"ק ת"ו: נוי"נ למוה"ר שמעון שמרלינג משקלאו, שעלה לאהקת"ו בהוראת כ"ק אדמו"ר האמצעי, והי' ממייסדי היישוב החב"די בעיה"ק חברון (ראה תולדות חב"ד בארץ הקודש פ"ו – ע' לה ואילך; פי"ג – ע' עג. ובכ"מ). וראה גם אג"ק חט"ז אגרת ו'לד.

מאמר רז"ל זרוק חוטרא לאוירא אעיקרא קאי: ב"ר ספנ"ג. וראה "היום יום" א סינן.

ולא המדרש עיקר אלא המעשה: אבות פ"א מי"ז.

וכיון שדורשים זה .. בודאי ניתנו .. הכוחות כו': ראה כתובות סז, רע"א. ע"ז ג, סע"א. במדב"ר פי"ב, ג. תנחומא נשא יא.